

**Panegyrin medicam indicet et de fascia infirmitatem adjuvante disserit /
[Johann Zacharias Platner].**

Contributors

Platner, Johann Zacharias, 1694-1747.

Publication/Creation

[Leipzig] : [Langenheim], [1745]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/wp2yf7yb>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

IN
ACADEMIA LIPSIENSIS
FACULTATIS MEDICAE
PRO-CANCELLARIUS
D. IO. ZACHARIAS PLATNER
PATHOL. P. P. ACADEMIAE DECEMVIR
COLLEGII MAI. PRINC. SOCIVS
D. III. SEPTEMBRIS ANNO MDCCXLV.
PANEGYRIN MEDICAM
INDICIT
ET
DE FASCIA INFIRMITATEM ADIVVANTE
DISSERIT.

12312912 АРИАДА
СВЯТОГО ГЛАВОУАП
ЗИНАЕВИЧ-ОЯЧ
ЗИМБАЧИЧАНОВА
ЛУИЗА СЕРГЕЕВНА
КОЛЛЕКЦИЯ ОНИХ КОЛЛЕКЦИИ
МАСТЕРСКАЯ РУБИЛЬ
1910
ПТИЧАЧИЙ МАСТЕРСКАЯ РУБИЛЬ

uotidianam obseruationem habent medentes , qui artem inter aulicos vrbanosque homines faciunt, verissimum esse, quod ab AVRELIO CORNELIO CELSO ^{a)} proditum legimus , infirmitatem omnibus morbis maxime obnoxiam esse. Inter viros enim inueniuntur non pauci, qui, vel literarum nimis cupidi, vel rerum, tum publicarum, tum priuatarum, procurationibus impliciti, animum negotiosa cogitatione fatigant, et corpus infirmum reddunt, aptumque , vt ex quauis occasione aduersam valetudinem contrahat. Aliis, viris aequae, ac foeminis, quibus domus ad propriam perniciem opime et opipare instructa est, qui assidue conuiuantur, nocet dubia coena, victus, plenior, et luxuriosior, potio valentior, et inertissimum desidiosissimumque, quo languescunt, otium. Nullus dubito, his nostris temporibus infirmitatem augeri cibo nimis iurulento, et calda, qua omnes, ex seculi more, inundamur. Discrimina vero recipit infirmitas, cum nonnulli totum corpus, alii partem, viscus aliquod, veluti stomachum, pulmonem, alii membrum quoddam imbecillum habeant, et naturae robore destitutum. Neque minus origine causaque differt infirmitas, cuius sedes non in aliis, quam solidis, partibus esse potest, ex quibus naturam, admirando diuinoque artificio, corpus fabricatam esse nouimus. In his vero, quandiu vita retinetur, duplex robur deprehendere quilibet potest. Nam omnes fibrae, ex quibus corpus nostrum effectum contextumque est, constant ex elementis, quae non solum magnitudine et figura , sed etiam cohaerentia, qua inter se commissa continentur, differunt. A qua cohaerentia naturale illud robur, quod etiam post mortem relinquitur, profici sci videtur. Igitur fibrae, ex quibus variae partes componuntur, iusto rigidiores sunt, atque fragiliores, tenaciores, flaccidioresque, habent maiorem, minoremque, elasticitatem, ita, vt, si a re quapiam extrinsecus accidente intentae, vel flexae, fuerint, se ipsas possint restituere, vel minus possint. Praeter hoc vero na-

IV

turale robur, est in corpore viuo alia vis, quae vitalis appellari poterit, a neruorum implicatione toto corpore pertinente profecta. Nerui enim, ex cerebro tracti, et in corpus diuisi, sensum motumque varium in partibus praestant, et illud naturale, ab elementorum cohaerentia dependens, robur non parum adaugent. Discrimen illud, quod naturale atque vitale robur intercedit, singulari studio exposuit Clarissimus Vir IOHANNES NICOLAVS WEISIUS, Professor Altdorfinus ^{B)}. Summa vero inter utramque, tum naturalem, tum vitalem, vim est consensio, ita, ut, si fibrae laxiores fiant, nerui etiam sua virtute tandem destituantur, et, si neruorum resolutio aliquod membrum infestauerit, illud etiam marcidum fiat, atque flaccidum. Quoniam vero arduum est, ac perdifficile, his infirmitatibus mederi, omni ope atque consilio entendum est iis, qui aegris, vario morborum genere laborantibus, sanitatem promittunt, ut opportuna reperiant auxilia, et, ne quedam ex his, quae etiam minus valida videri possint, negligant. Iam mihi propositum est, ostendere, in variis casibus infirmitatem multum adiuuari, imo etiam curari, tollique, vsu fasciarum, quibus variae corporis partes inuoluuntur, adstringunturque. De herniis nihil commemororo, in quibus ea, quae, laxato peritonaeo, ex abdomen deuoluta sunt, intus compelluntur, et sola vinctura continentur, qua omne periculum auertitur, et, minimum in pueris, vitium etiam tollitur. Nec dicere attinet, articulos, si suis sedibus exciderunt, postquam fuerunt repositi, per aliquot dies fascia comprehendendos esse, ut laxiora ligamenta confirmantur. Nota est omnibus consuetudo obstetricum, quae puerperis, postquam partum enixa sunt, abdomen fascia deligant, quamuis non raro ignorent, cur hoc ita fiat. Nam et id saepius inter superuacua, quam inter necessaria, est. Inueniuntur nonnulli, etiam in-

ter

^{B)} In *Dissertatione de Discrimine motus elastici et vitalis fibrarum*, Altdorfii, M DCC XXXV. In robore illo vitali explicando, post BAGLIVIVM, totus fere fuit STAHLIVS, qui vero ei nimium tribuere videtur. Hoc autem fere neglexit BOERHAAVIVS. Confer, quae habet de vasorum contraktione propria VAN SWIETEN in BOERHAAVII *Aphorismum CXIII.* nec non GORTERVVS in *Compend. Medicinae Tr. I. §. 17. Tr. XXI. §. 1. et prae caeteris Tr. XLVI. §. 8. p. 234.*

ter artis obstetriciae autores, qui hanc abdomen vinciendi rationem reprehendunt, ostenduntque, eam puerperis magna pericula adferre posse. Inter hos primo loco nominandus est peritus inter Gallos Chirurgus, vel propter probitatem, ingenuitatemque, quam in omnibus suis scriptis prae se ferre videtur, laudandus L A M O T T E γ). Is enim in testimonium adducit obseruationes, ab alio Chirurgo Gallo, LE P E V δ), scriptas, quibus etiam proprias addit. His clarum est, adstrictiori fascia supprimi illas muliebres purgationes, quae post partum prouenire solent, ita, vt, praecclusis venarum, sanguinem aliquem humorem fundentium, oris, retentaque materia, venter etiam intumescat, atque periculosissima vteri inflammatio, cum grauiori febre, moueatur. Sunt alii, qui nullo discrimine puerperis, fasciam non solum iniiciunt, sed etiam valentius adducunt, dicentes, sic ventrem erugari, atque ad priorem formam venustatemque reuocari. Nemini difficile erit, has lites componere, qui considerat, fasciam infirmitati mederi, et ideo admodum opportunam esse ventri, qui iam frequentius a partu, quem intus habuit, intentus, et, post hunc editum, resolutus, fuit, ex qua re magna fibrarum laxitas relinquitur. Id vero non solum muscularis, ac peritonaeo, accidit, sed ipsi etiam vtero, qui, relaxatus, difficilius contrahitur. Haec res foeminam in magnum periculum adducere potest, si sanguis post partum ex vtero cum impetu, et ita, ruit, ut eius profusio illam exinanire atque interimere possit. Huic periculo opponitur fascia, quae arteriarum venarumque debilitatem adiuuare potest, dum illa receptacula, quae propter imbecillitatem se non satis subito contrahere possunt, moderate comprimit. Vasa enim, nimia intentione debilitata, laxataque, sanguinem cum periculo fundere, alia docent, eaque confirmabunt, quae mox de hydrocele exponam. Praeter hanc vasorum debilitatem nonnunquam foeminis, quae, vel frequentiorem, vel geminatam, prolem ediderunt, incidere solet, vt ipse vterus, relaxato peritonaeo, aliquantum e sede sua in pri-

γ) *Traité des Accouchemens L. V. Cap. IX. p. 792.*

δ) *La Pratique des Accouchemens par LE PEV, à Paris, MDCXCIV, p. 526.*

VI

rem partem promoueatur, et ante pectinem promineat. Hoc autem, quod parturientibus nonnunquam summam difficultatem adferre potest, nisi foeminae aliter, ac caeteroquin fieri solet, et supinae, collocentur, post editum partum prohibere potest, quo minus τὰ λόχια recte proueniant. Et hunc incommodo mederi fascia potest, si recte fuerit accommodata. Sed vero illa opus non est, si foemina primum partum enixa est, nisi ea corpus habeat valde rarum, et, ex aliis occasionibus, infirmum. Imo in hac, aliisque, si imus venter, et ei subiectus vterus, vel adstrictiori fascia, impositisque densioribus pannis, vel valentioris fasciae duriori nodo, vrgentur, inflammatio, cum mortis periculo, excitari potest. Perniciose enim, et pestifere, cum puerperis agunt obstetrices, quae illam, quam abdomini iniiciunt, fasciam, non acu, fibula, ligula, vel sutura, fistunt, sed pleniori, duriorique, quem connectunt, nodo. Sunt aliae occasionses, in quibus hanc fasciarum utilitatem manifeste comperimus, et manu quasi tenemus, veluti, si aqua hydropicis emittitur. Nam, si venter valde intensus fuit, vix sine pernicie ex eo omnis humor effundi potest, nisi is a chirurgo prematur, vel fascia, quae paulatim adducenda arctandaque est, circumdetur. Experientia enim in his ipsis curationibus docuit, homines, quibus omnis aqua simul euocata fuit, nonnunquam in ipso opere animae defectione esse extictos; Cuius rei non aliam, magisque probabilem, causam inuenio, quam, quod sanguis per vasa, quae ab aquarum mole pressa fuerunt, et coarctata, nunc autem, emissis aquis, relaxata, deficiente renixu, non possit perlabi. Arteriarum naturalem contractionem ad sanguinis motum plurimum facere, exploratum est, conjectumque. Qui itaque, ex veteribus, hydropicos curaturi, ventrem iectu perforauerunt, eos curationem diuidere, et primo die non, nisi aliquam partem humoris, effundere oportuit, atque per insequentes dies, id, quod eius reliquum erat. Iam vero, si abdomen premitur, adstringiturque, sine periculo aqua simul emitti potest, donec eius nullum vestigium appareat. Nouum fasciae, vel cinguli, genus ad id excogitauit delineauitque Celeberrimus Vir ALEXAN-

DER MONRO ^{a)}). Operarii homines, qui grauiora pondera ferunt, mouentque, cingulo abdomen coērcent, ex qua vinctura robur sibi augeri existimant. In febribus nonnunquam graues capitum dolores sunt, aduersus quos prima plerumque curatio est, fasciam capiti circumdare, eamque paulo magis adstringere. Et iam HIPPOCRATES habuit τὰ ἐγμασμάτα καὶ ἀποσηγμάτα, fulcimenta, et stabilita, mediantibus fasciis, pectori atque costis, nec non capiti, aptanda, ne illae partes ab arteriarum ictibus, tussi, sternutatione, concuterentur, et, ut firmarentur etiam capitum futurae ^{?).} Apud GALENVM legimus, olim aurigas costarum continendarum causa fascia vsos esse, quam ἀμαρτηλάτην nominaverunt [¶]). Foeminae urbanae, delicate molliterque educatae, quibus magna laterum infirmitas, virium imbecillitas, est, si a teneris rigidioribus thoracibus amiciuntur, ut gratam proceritatem gracilitatemque consequantur, his cataphractis tandem adeo adsuescant, ut, si illis exutae incedere velint, aliquam infirmitatem molestiamque sentiant. Non quidem ignoro, vim maximam esse etiam rerum minimarum, si earum longa iam consuetudo facta est, sed vero hanc non solam huius debilitatis, quam sentiunt, causam esse, ex aliis compertum habeo. Huius rei enim testem citare possum Illustrem Virum GERARDVM VAN SWIETEN ^{θ)}, incomparabilem magni Praeceptoris interpretem, et ob id ea, quae is obseruatione notauit, totidem verbis transferam: *Memini, me curasse nobilem puellam, qua in genere neruoso mobiliorem nunquam vidi: a minimo sono, lumine viuidiori, conuellebatur illico, miro motus cum lacerationis sensu in abdomine sentiens: nec ferulacei succi, nec adeo salubre in his casibus castorei virus, proderant: dum autem fasciis crura, femora, totum abdomen ad mammulas*

^{a)} Vid. *The Medical Essays published in Edinburgh*, Vol. I. Obs. XVIII. p. 214.

^{¶)} Vid. HIPPOCRATES de Medici officina Comm. III. Text. 37. T. XII. Edit. CHARTERII p. iii. confer VIDVM VIDIVM in Chirurg. Lib. III. Cap. VIII. p. 72.

^{θ)} Vid. GALENVS de Fasciis Cap. VI. Text. 106. T. XII. Edit. CHARTERII p. 497. figura in Tabulis expressa est, quae eodem volumine continentur.

^{¶)} In Comment. in Aphorismum BOERHAAVII XXVIII. p. 35.

VIII

mas usque firmabantur, remisit statim molestum malum, et datis dein idoneis remedii conualuit: per menses tamen sic, instar Mumiae Aegyptiacae fere, fasciis circumductis vixit non inuita, cum illico tantum inde sentiret solamen. Quantum enim mihi videtur, nihil magis luculentum dici atque commemorari potest, quo probemus, fascias etiam neruorum, atque totius corporis, infirmitati opitulari. Tanto magis vero hoc fieri potest, si debilitas certas corporis sedes infestat. Se nobis hic obuiam dare videtur ille agrestis homo **G A L E N I** ⁱ⁾, qui, cum plenioris intestini dolore, colicam vocamus, cruciaretur, allium comedit cum pane, se in confuetis laboribus exercuit, ventrem arctius cingulo praecinxit, per diem ab omni potu abstinuit, vesperi autem meracius bibt, et vna nocte, qua tota quieuit, omnem dolorem discussit. Longe vero euidentior est effectus harum fasciarum in variis casibus, quibus, ex imbecillitate ortis, crura patent, ita, ut horum, nisi illae adhibeantur, saepe frustra quaeratur sanitas. Crura ex variis occasionibus intumescunt, id quod iis potissimum accidit, qui, dum rheda, vel etiam equo, vecti, longinqua itinera faciunt, diu multumque venas, ad pedes pertinentes, comprimunt: Nec non aliis, qui per loca palustria pedibus eunt, aut in his venando ambulant. Non solum aurigae suas apud veteres habuerunt fascias, sed etiam suas venatores, quae vero, id quod etiam ex **G A L E N O** ⁿ⁾ discimus, fuerunt ἐπίδεσμοι εἰς τέτο οὐφασμένοι, fasciae ad id contextae, quas ab aliis ὡς πρὸς αὖλην χρεῖαι γεγονότων οὐφασμάτων, χιζομένων γίνονται, quae ex tela parantur, ad alios usus contexta, scissaque, distinguit. Est tibialis genus, peritioribus chirurgis notum, quod, ex paulo valentiori lineo panno scissum, ita aptatur cruribus, ut illud e latere ligula possit arctari: Ein Schnür-Strumpf. Si hac fascia crura in itineribus muniuntur, pedes haud intumescunt, et auertitur omnis eorum inflatio. Summam vero utilitatem praebet hoc fasciae genus in curandis malis crurum velceribus,

ⁱ⁾ **G A L E N V S** de Methodo Medendi Lib. XII. Cap. VIII. T. X. Edit. CHARTE-
RII p. 201.

ⁿ⁾ De Fasciis l. c. Cap. II. T. XII. Edit. cit. p. 472.

ceribus, si his fibrarum, ipsiusque cutis, subest quaedam infirmitas. Sola enim fascia saepe restituti sunt, qui remediis aliis diu fuerant frustra curati. Accidit aliquando, ante hos quadraginta et plures annos, Clarissimo et magni nominis inter suos Viro, ut pes tibiaque ictu fulminis adurerentur. Orta sunt mala vlcera, intentis et intumescentibus iis, quae circa erant. Vlcera variis remediis diu fuerunt agitata, quae omnia nihil profecerunt. Fuerunt nonnulli, qui, de partium imbecillitate cogitantes, cruri habenam iniecerunt, in cochleam serpentem, ut illud comprehendenderet, atque laxiores partes paulo valentius adstringeret. Sed vero, fasciarum genus, quod, saepius circumeundo, membrum, amplectitur, pedem non satis continet, leuique data occasione, laxatur, et resoluitur, quare nec haec res feliciter cessit. Tandem vero eximius illius temporis Chirurgus Amstelodamensis, ADRIANVS VERDVYN, cuius frequentiorem mentionem cum laude RVVSCHIVS in scriptis suis fecit, consilium dedit de illo fasciae, vel tibialis, genere, tumido pedi aptando. Optime haec curatio respondit. Elapsis enim paucis diebus, desedit tumor, et vlcera ad cicatricem peruenierunt. Relicta tamen fuit per omnem vitam debilitas in membro, ita, ut per dies, noctesque, pes hac fascia inuoluendus, continendusque, esset, qui, ea resoluta, mox iterum intumuit, ita, ut vlcera etiam renouarentur. Ab illo tempore, quo hoc vidi, frequentius adhibui hoc auxilium, praecipue in sanandis vleribus, a male curato erysipelate relicitis. Sed vero, paulo subtilior obseruatio necessaria est, cum non omnes tumores hanc curationem recipient, quae mortem etiam festinare interdum potest. Nam, si tumores atque vlcera in cruribus non per se inceperunt, sed alii vetusto morbo, veluti cachexiae, ictero, hydropi, superuenerunt, non sine pernicie adstringuntur pedum tumores, quod humor, nisi exitum inueniat, ad ipsum ventrem reuertitur, et, dum hic magis attollitur, tandem summam spirandi difficultatem adfert. Nonnunquam tamen etiam hydropicis haec fascia vtilis esse potest. In illis enim hydropis generibus, in quibus hominem aqua inter cutem male habet, vel, vbi multa aqua in ventrem contracta

X

est, ὑπὸ τὴν σάρκαν et ἀσκύτην vocant, interdum morbus ad tempus leuatur, interdum etiam tollitur, et homo ad salutem perducitur, si per plures dies multus humor ex crurum ulceribus fertur. Haec vero vlcera, quandoque sponte, rupta cute, oriuntur, quandoque scalpello fiunt, dum tumor super talum altioribus plagis inciditur. Illa etiam, adurentibus impositis, vel, id quod veteribus praecipue in more fuit, carentibus ferramentis admotis, concitari queunt, quae semper, quacunque ratione fuerint orta, diu, moto etiam, quantum res, et gangraenae metus, permittit, pure, seruanda sunt. Sed vero experientia in his curationibus docuit, effusa tandem aqua, cutem cum adipe multum flaccescere, atque quasi resolui, id quod oculis, prementequa digito, cognoscitur. Ob quam rem, et quod sanguis per laxatas, omnique robore defectas, arterias haud recte diffundi mouerique potest, is non raro subsistendo inflammations suppurationsque mouet, quae, in mali habitus corpore, nunquam non possunt terrere. Hoc, si praeuidemus, cauere possumus, dum fascia comprehendimus membrum, et hanc, exeunte humore, indies magis adducimus. Alia genera morborum sunt, quae sine fascia, infirmitatem adiuuante, vix curantur. In hydroceles curatione, quae scalpello fit, interdum medentibus non inanem mentum iniicit sanguis, qui ex plaga cum periculo ruit, id quod mihi etiam accidisse fateor. Hoc vero profluum ab omni sanguinis profusione, quae ex aliis vulneribus fieri confueuit, differt. Nam primo die ex recenti vulnere sanguinis parum exit, et is etiam plerumque sua sponte, vel impositis aridis linamentis, conquiescit. Sed vero, altero circiter die, vulnus madere incipit, et ex eo copiosior humor, ab initio limpidus, post sanguinolentus, fertur, quem tandem sanguis sincerus, rubensque, sequitur, ut eius profusio hominem etiam exhaire queat. Cuius rei non alia causa est, quam, quod arteriae in testium velamentis, ab aquarum mole, valde distentae fuerint, et longinquitate temporis, quo insedit tumor, debilitatae. Nam illae, eo tempore, quo ex inflammatione, quam omnibus vulneribus superuenire necesse est, febris incursat,

cursat, atque ea sanguis citatur, ab huius irruentis impetu ampliantur, ita, ut per illas, relaxatas, atque, tum naturali, tum vitali, renixu, destitutas, humor cum impetu transfundatur ^{a)}). Evidentis huius causae notitia ei, qui curare vult, necessaria est, quod is ab ea medendi rationem instruere debet. Nam huic infirmitati is opitulari poterit, si, effusa aqua, fasciam adhibuerit, quam *suspensorium* vocant chirurgi, illamque ita accommodauerit, ut ea scrotum, et quae ei superhabenda sunt, non tantum sustineat, sed etiam paulo magis comprimat atque adstringat. Nec alienum est, infirmatis his partibus, pannos imponere, ex vino austero, vel acetato, cui aqua misceri potest, expressos. Alia valetudinis genera omitto, in quibus fascia infirmitatibus mederi potest. De aneurysmate autem quaedam commemorabo, cum in huius curatione effectus evidentior sit, ita, ut homo, si a sola etiam vinctura praefidum petatur, magno periculo possit liberari. De illo genere loquor, quod verum appellant chirurgi, in quo arteria, caetero-quin integra, sed aliqua sua parte laxior, ita dilatatur, ut tumor rotundus nascatur, qui in brachio, aliisque membris, et exterioribus sedibus etiam super cutem prominet: id quod incidit, si exteriores arteriarum tunicae, vel quaedam earum velamenta, quibus continentur, musculorum prae caeteris aponeuroses, scalpello incisa, aliae ratione violatae, infirmataeque, fuerint. Ab hoc, id quod neminem, qui rerum nostrarum peritus est, fugit, differt aneurysma notum, in quo ipsa arteria vulnus accepit, ita, ut sanguis ex ea effusus inter adipem increscat, tandemque cutim etiam attollat. Vtrumque genus magna, et mortis etiam, pericula circumstant, hoc tamen discrimen intercedit, ut prius, nisi tumor, vetustate accidente, valde magnus sit, isque occalluerit, vel, nisi maior imbecillitas arteriam occupauerit, interdum ex toto possit tolli, dum, vel adstrictiori fascia, vel variis, ad id excogitatis, machinis, diu multumque comprimitur. Alterum autem scalpelli

B 2

operam

^{a)} Vide historiam a Chirурgo Scoto, IACOBO IAMIESON propositam in the Medical Essays Vol. II. Obs. XIV. p. 252. Confer quae habet ALEXANDER MONRO c. l. Vol. V. p. 376. De his quaedam proposui in Dissertatione de Hydrocele, quae vero in hac scriptione fuerunt repetenda.

XII

operam desiderat, sine qua vix sanescere potest. Iam ante aliquot annos nouam curandi viam ingressus est Clarus Regis Sardiniae Chirurgus, VERN A, de quo accepimus, eum nonnullos ad sanitatem perduxisse, quibus, ab aliis etiam derelictis, non aliud praesidium superfuit, quam hoc vnicum μ). Crebrius hoc incidere solet, si maior arteria, veluti in humero, vel femore, violata fuit, quae, nec lino constringi, potest, nec etiam cum toto membro sine magno periculo praecidi. Haec noua vero medendi ratio etiam a fascia, infirmitatem adiuuante, petenda est. Si igitur in aliquo membro, veluti brachio, arteria laxior intumuit, vel etiam laesa sanguinem profudit, is iubet ante omnia homini plurimum sanguinis detrahere, cum in hac curatione sanguinis profluuium, et effusae per id fractaeque vires, non tam inter salubria, quam inter necessaria, sint. Oportet hominem per plures dies exsanguem, et quasi eneruatum, in lectulo iacere, qui etiam modico victu, a fame propiore, non alendus, sed sustinendus, est. Corpore sic praeparato, flexo etiam prius, et ad latus adducto, brachio, ut illud post commode ad pectus deligari, et, mitella inuolutum, suspendi, queat, acommodandae sunt singulis digitis minores angustioresque habenae, quae, ab extremis orsae, saepius circumeundo, quasi in cochleam serpunt, sursumque versum tendunt. Desinunt quinque illae fasciae in suprema digitorum parte, quas alia comprehendit, quae a manu incipit, et per brachium ascendit. Vbi ad aneurysma ventum est, ei obiicitur triplex linneolum, liquore quodam adstringente, vel frigida aqua, madens, et super hoc fascia ter in orbem circumagit, quae tandem ad humerum tendit. In hoc etiam paulo densiorem angustioremque pannum, *splenium* vocant, arteriae, cui a brachio nomen est, imponi, fascisque comprehendi, oportet. Fascia tandem in summo humero finitur, vel per pectus atque omoplatas procedit, et, postquam aliquoties circumiit, sistitur. Continendum sic membrum est ad quin-

μ) Hanc curandi viam iam olim proposuerunt BERNARDINVS GENGA in *Anatomia Chirurgica dell' Offa, et Muscoli del Corpo umano, in Bologna MDCLXXXVII Lib. II. Cap. XXIV. p. 219.* et IOHANNES MARIA LAN-

CISIVS de *Motu Cordis et Aneurysmatibus Lib. II. Cap. I. Propos. XI. p. 98.*

quinquagesimum usque diem, ita, ut fasciae etiam haud resoluantur, in quas saepe ingerendum est alcohol, aliasue liquor, qui reprehendi facultatem habet. Etiam oportet illas, si laxae visae fuerint, adduci, et paulo valentius adstringi, ita tamen, ne aliquid offendat, et, ne id, quod adstrictum est, alienetur, vel gangraenae opportunum fiat. Postquam tandem, resoluta fascia, omnis tumor refedit, diu tamen illa sedes alia fascia, obiecto etiam panno, comprehendi debet, vel aptata machina comprimi. Sequitur plerumque debilitas in brachio, ut caro etiam emacrescat, quare, ubi sanitas, quae in eiusmodi casibus esse potest, venit, infiratio adhibenda membro, idque paulatim ad usum suos promouendum exercendumque est. Homini vero, ut post longam abstinentiam vires suas recipiat, vitae genus non subito mutandum est, cauendumque, ne inordinate agat. Debet paulatim a fame ad pleniorum cibum, a quiete ad exercitationem, transire, ut non, nisi post multum tempus, arbitrio suo viuat. Sed vero, et mihi transeundum est ad id, quod hac scriptione exequi debeo. Significanda enim est πανήγυρις ab Ordine nostro celebranda, qui dignissimo Candidato summos in arte honores, ad quos virtutis via graſſatus est, decreuit.

VIR CLARISSIMVS ATQVE DOCTISSIMVS
IOHANNES BENIAMIN
BOEHMER,
ARTIVM MAGISTER ET MEDICINAE
BACCALAVREVS,

anno huius Seculi XVIII. Lignitii Patre BENIAMINO, *Myropila*, et Matre ANNA IVLIANA ex gente NEVHAWSIA natus, familia non tam luculenta et locuplete, quam honesta ac frugali, exceptus fuit. Pater ei, cum nondum ex ephebis excessisset, erexitus est, quare optima mater, quamuis re familiari parua atque tenui esset, nostrum ad omnem pietatem virtutemque edu-

XIV

cauit; quae superstes iam de filii honoribus, nascenteque fortuna, laetatur. In patria, optimorum magistrorum fidei commissus, rudimenta posuit, atque etiam literarum humaniorum studiis creuit, quamuis ei, quod omnium rerum attenuata inopia esset, ut hanc sustentaret, non parum temporis in aliorum liberorum institutione esset consumendum. Discendi enim cupiditate incitatus, omnes fortunae iniurias animi constantia atque firmitate superauit. In hac etiam perseuerandum fuit, cum anno Seculi tricesimo septimo in hanc nostram Musarum sedem venisset, ut medicae arti, quae miro desiderio eum, adhuc puerum, affecerat, studeret. Praestantissimos in hac, nec non in Philosophia, quam Medicinae adiunxit, Professores secutus, omnium animos sibi ingenio, sedulitate, modestia, moribusque compositis, conciliauit. Nouo autem quasi stimulo ad literarum artisque studium incitatus fuit, cum tandem quaedam diligentiae subsidia obtinuisse, quibus egestatem poterat leuare. Emensus est perquisitus et diligentius omne curriculum studiorum, quae eo deduxit, ut iam non minus ad tradendam, quam faciendam, Medicinam idoneus videatur. Perhibere possum ei harum rerum testimonium, quod is per plures annos me docentem non solum audivit, sed mecum etiam familiariter vixit. Varia enim munia, quae, pro suo in me amore, lubens sibi depoposcit, obiit, measque subinde partes, aegros inuisendo, iisque mendendo, atque varia, quae ad librorum aliarumque rerum supellectilem attinent, procurando in se suscepit. In publicis etiam ingenii exercitationibus commentationibusque, quibus se suosque prefectus ostendit, operae plurimum ponere solitus est. Ex Philosophorum suggestu Praeside Excellentissimo HOFFMANNO, iam Freibergae iis, qui rerum metallicarum procurationem habent, assidente, *de Matricibus metallorum*, in Medicorum vero acroaterio LUDWIGIO, Celeberrimo Viro, moderatore ter *de vario argumento* disputauit. Anno MDCCXL^I. publice dicta Oratione L. BARONEM DE SILVERSTEIN, Maecenatem demortuum, ex cuius legato annum stipendium acceperat, laudans,

dans, memoris animi officium probauit. Anno praeterito Philosophorum laurea decoratus est, quam dignitatem hoc, iam vertente, anno doctissima Dissertatione *de Psyllorum, Marsorum et Ophiogenum*, aduersus serpentes eorumque iectus virtute, quam publice proposuit, strenue, plaudentibus omnibus, defendit. Ut vero tandem honores, qui non triuiale artis nostrae scientiam habentibus dari confueuerunt, et, cum his, in ea facienda authoritatem, consequeretur, Ordini nostro se exhibuit, et tentamina, quibus in eius profectus inquisiuimus, subiit. Summam spem, quam iam dudum de eo habueramus omnes, non confirmauit tantum, sed etiam superauit. Quare, cum noster Candidatus tot eruditae diligentiae speciminiibus, atque tot liberalioris doctrinae decoribus, eniteat, gaudeo, ab Ordine nostro mihi potestatem atque Pro-Cancellarii authoritatem datam fuisse, vt iam eum in publicum producere, et ei, quos sibi postulat petitque honores, titulosque, deferre queam. Quibus quod perdignus sit, vel iudicium honestissimi Viri confirmat, qui necessarios ad id sumptus suppeditauit. REMIGIVS GEBICKE, clarus inter nostrates Mercator, cognitis nostri Candidati virtutibus, iis honorem habuit, tabulisque, quibus ultimam voluntatem expressit, pecuniam reliquit, sanxitque, vt hanc is in illos honores assequendos impenderet. Commemorabile factum! quod tum nostro, tum maxime beate defuncto, honori esse potest, cum rarum sit, bonam mentem a locupletioribus nummatisque amari, qui, dum diuitias exstruunt, saepe, vt Satyrici verbis vtar, non literatores tantum, sed omnes fere literatos oderunt. Ut vero ego iam mihi demandatum munus recte, et more maiorum, exequar, proximum diem III. Septembris constituo, quo Noster Dissertationem *de Hydrocele* publice propositam dicendo disputatione contra commilitones tuebitur. Erudita contentione finita, ego ei potestatem dabo, et, quod aiunt, Licentiam,

sibi

XVI

sibi Doctoris nomen titulumque adsciscendi. Vos, RECTOREM MAGNIFICVM, CELSISSIMVM PRINCIPEM, ILLVSTRISSIMVM LANDGRAVIVM, COMITES ILLVSTRISSIMOS, VTRIVSQUE REIPVBЛИCAE PROCERES GRAVISSIMOS, Academiae Ciues Generosissimos ac Nobilissimos, ea, qua decet, obseruantia, humanitateque rogo atque obtestor, vt frequenti honorificentissimoque conuentu hunc festum diem nobiscum celebretis, de Candidati praestantia ipsi cognoscatis, et de feliciter confecto studiorum curriculo illi congratulemini. Huius beneficii memores, enitemur, vt quauis occasione vos pleniori obsequio, gratoque officio, possimus demereri. P. P.
D. D. XI. post Trinit. Anno M DCC XLV.

LIPSIAE
LITERIS LANGENHEMIANIS.

